

Rami (vas.) ja Tuomas Mikkola pyörittävät internetin Tilannehuone-palvelua, joka hakee viranomaistiedoista erilaiset hälytykset Suomen kartalle. Idea syntyi vapaapalokuntaharrastuksessa.

Ministeriö pohtii viranomaistietojen vapauttamista verkkoon

Kansalaisista virkatiedon jalostajia

Kaarinalaisveljesten palvelu panee hätäilmoitukset kartalle. Ministeriön kaavailema uudistus voisi tuottaa lisää kekseliäitä tietopalveluita.

Jussi Pullinen HS

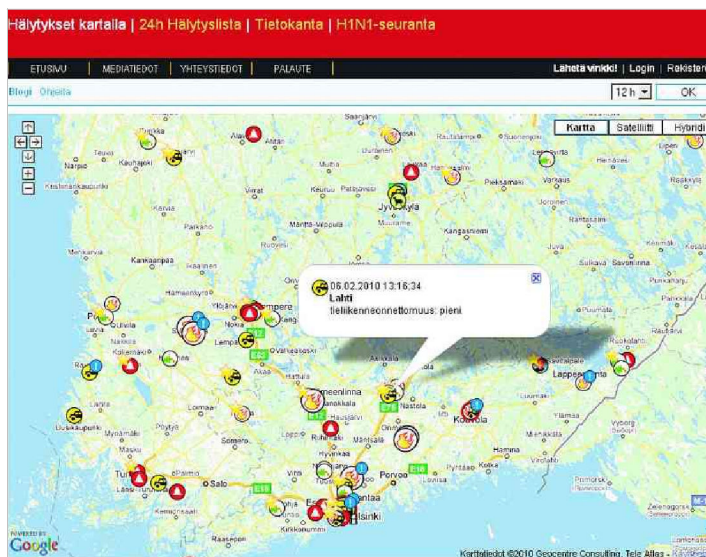
KUN palomiehet Kangasalla pelastavat eläintä, kaarinalainen Rami Mikkola tietää tapauksen.

Hän pyörittää yhdessä veljensä Tuomaksen kanssa verkossa Tilannehuone-palvelua, joka sijoittaa pelastuslaitosten viime tunteina saamat hälytykset kartalle.

Tiedot palvelu hakee automaattisesti sisäministeriön 112info-palvelusta. Niitä täydennetään muun muassa linkeillä hälytyksistä kertoviin uutisiin.

IDEAN palveluun antoi vapaapalokuntaharrastus. Rami Mikkola katseli vuoden 2006 tienoilla viranomaistietoja hälytyksistä ja totesi, että osaisi väantää ne tietokoneellaan itseään miellyttävään muotoon. "Muut palokuntalaiset innoituivat siitä, ja aloimme veljen kanssa täydentää palvelua", Mikkola kertoo.

NYT valtio haluaa rohkaista Tilannehuoneen kaltaisten palvelujen syntyä Suomeen.

Tilannehuone-palvelu sijoittaa hälytykset Suomen kartalle. Jälkeenpäin osaan hälytyksiä lisätään tietoa palosta tai onnettomuudesta ja linkkejä siitä kertoviin uutisjuttuihin. Lauantaina iltapäivällä Lahdessa selviteltiin tieliikenneonnettomuutta.

Liikenne- ja viestintäministeriössä pohditaan, kuinka eri viranomaisilla oleva tieto saataisiin paremmin tällaiseen hyötykäyttöön.

"Tämä voisi luoda ihan uutta liiketoimintaa, lisätä hallinnon tehoa ja edistää demokratiaa", neuvotteleva virkamies Taru Rastas sanoo.

KUN yritykset ja yksityiset pääsevät yhdistelemään viranomaisten tietovarantoja, niistä

voi syntyä aivan uudenlaisia elämää helpottavia palveluja, Aalto-yliopiston medialaboratorion tutkija Petri Kola sanoo.

Hän on mukana työryhmässä, joka kirjoittaa ministeriön toimesta opasta, jolla kannustetaan viranomaisia avaamaan tietovarantojaan verkkoon.

"Hallinnolla on hirveän mielenkiintoista tietoa, mutta ei riittävästi resursseja sen kehittämiseen. Näkökulma tietoon

voi olla myös yksipuolinen", Kola sanoo.

Esimerkkejä on paljon. Syksyllä järjestetyn Apps for Democracy -sovelluskilpailun finaaliissa nähtiin muun muassa suomalaisten sukunimien elistisytyä eri tietokantojen perusteella arvioiva sivusto ja sovellus, joka sijoittaa valtion hankinnat Suomen kartalle.

Helsingin seudun reittioppaan ympärille on vastaavasti rakennettu monia palveluja.

TAUSTA

Obama ajaa Amerikan tietoja verkkoon

SUOMI ottaa viranomaistietojen vapauttamisessa mallia muun muassa Yhdysvalloista ja Britanniasta.

Yhdysvalloissa presidentti Barack Obama allekirjoitti ensimmäisenä työpäivänään julistuksen avoimesta hallinnosta. Joulukuussa Obama antoi valtion virastoille 45 päivää aikaa julkistaa kolme "arvokasta" tietokokoelmaa verkossa.

TULOKSENA esimerkiksi maan liikenneministeriö julkisti tammikuussa tietosarjan autojen turvallisuudesta. Ulkoministeriö julkisti tietoa Sudanin Darfurissa tuhoista kyllistä.

Tammikuussa Britannia julkisti

samanlaisen laajan aloitteen, jota vetää WWW-palvelun keksijä Tim Berners-Lee.

Data.gov.uk-sivustolla oli julkistushetkellä noin 2 500 brittivilanomaisten tietokokoelmaa. Parissa viikossa niistä on verkossa jalostettu useita palveluita. Näistä yksi selvittää, millaiset arvosanat perheen asuinpaikan lähellä ovat koulut ovat viranomaisilta saaneet. Toinen palvelu näyttää kartalla, millä alueilla Pohjois-Irlannissa on eniten rikollisuutta.

Molemmat maat ovat myös järjestäneet kilpailuja, joissa etsitään näppärimpiä tapoja kierrättää julkista tietoa.

Jussi Pullinen

AVOIMUUTTA estää raha. Tietojärjestelmien uusiminen voi olla kallista.

Myös yksityisyyden suoja estää monien tietojen lisäämisen verkkoon, vaikka ne olisivatkin julkisia, Kola huomauttaa.

Rastaa mielestä hallinnossa on kuitenkin valtavasti tietoa, jonka voisi vapauttaa.

"Hallinnon pitäisi olla tietoinen, minkälaisen arteen päällä he istuvat, ja mitä hyvää sen avaamisesta voisi seurata."

MIKKOLAN veljesten palvelus- sa on jo 100 000 kävijää viikossa. Sivun pyörittäminen nielee päivätöy onnessa rutosti aikaa.

Rami Mikkola herää joskus yöllä syöttämään sivulle tietoa. Apuna on kymmenkunta va-

paahteista.

Sivuilla on muutama mainos, ja palvelu on juuri plussan puolella. Raha ei ole palvelun motiivi, Mikkola sanoo.

"Haluaamme olla paikka, joka kertoo ihmisille, mikä hätä on ja mitä sille voisi tehdä."

Hän haaveilee esimerkiksi hälytysten yhteyteen liitettävästä tiedosta, joka kertoisi, miten palo olisi voitu välttää.

Tilannehuoneen kaltaisia palveluja syntyy lisää, jos avoin viranomaistieto lisääntyy, Mikkola arvioi.

"Verkossa kiinnostaa kaikki, mikä tapahtuu juuri nyt. Jos netistä näkisi reaaliajassa, kun paikalliset putkimiehet ajavat ympäri kaupunkia, niin sitäkin käytäisiin katsomassa."